

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyenlő száma ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknekai egyenként előfizetnek 4frtért kap-
1 juk a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadó hivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyo-
dájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

A szabadelvű párt.

Mialatt Ausztriában Badeni gróf feje fölött összezsaptak a hullámok s husz-harminez párttöredék megbuktatta azt az államférfiut, aki ő felsége, az osztrák császár különös bizalmából vette át az államügyek vezetését Ausztriában, azalatt itt Budapesten Polónyi Géza és Visontai Soma ideiglenes szövetségre lépett Komjáthyval és Justh Gyulával, hogy az összeférhetetlenségi bizottságnak legutóbbi határozatába belekapaszkodva, újabb rohamot intézzenek a szabadelvű párt, illetőleg e párt egysége ellen.

Mert minél behatóbban foglalkozunk az ellenzéki taktika legújabb nyilvánulásaival, annál élesebben lép előtérbe az a törekvése az ellenzéknek, hogy Bánffy és a kormány ténykedéseivel szemben megszüntetvén minden erőlyesebb akeziót, kizárólag s teljes erővel csak a szabadelvű párt állása ellen intézze a legvehemensbb támadásokat.

Az inkompatibilitási kérdésben kifejtett akezió éle így hát nem is Bánffy Dezső s a mostani kormány, hanem kizárólag a szabadelvű párt homogenitása ellen irányul. Aminek részben az is az oka, hogy a Bánffy-kormány már eleve hatálytalanná tette az ellene irányuló támadásokat, azáltal, hogy a mások által léte-

sített s sok tekintetben tényleg reformra szoruló inkompatibilitási törvény revíziójához ő maga is teljes készséggel hozzájárul.

S ha a mostan folyó akeziójával az ellenzék csakugyan nem akarna egyebet elérni, mint szigorítani s szabatosabban körülírni az összeférhetlenségi törvényt, az ellenzék támaszkodva a kormány komoly és ünnepélyes ígéretére, annál könnyebben várhatná be a kormányígert be-
váltását megelőző ezt a néhány hetet vagy hónapot, mivelhogy ugyancsak az ellenzék éppen husz évig tudott várni, amíg észrevette, hogy helytelenül interpretálja a kormánypárt az inkompatibilitási törvényt.

Azt, hogy harminczkilenc ellenzéki képviselő a maga részére épp úgy értelmezte a létező törvényt, mint hatvan-hetven kormánypárti ember, arról az oppozíció szóvivői és tollforgatói természetesen nagy bölcsen hallgatnak.

Ezek után szoruló-e még külön magyarázatra az, hogy az inkompatibilitási törvényből folyó ellenzéki támadások ezéja s tendenciája nem irányul sem az említett törvény, sem pedig a törvényből eredő visszaállások és visszaélések ellen. De még a Bánffy személye ellen sem.

Ezzel az egész nagy hecczel az ellenzék semmi egyébbe nem törekszik, mint

arra, hogy a kiegyezési tárgyalások előestéjén, a bizalmatlanság és féltékenykedés magvát elhintvén a szabadelvű pártban, mesterséges uton megbontsa e párt egységét és a párttagok közti szolidaritást.

Ami pedig magát a szóban forgó összeférhetetlenségi ügyet, illetőleg az ez ügygyel kapcsolatos alaki kérdést illeti, alig szenved kétséget, hogy az összeférhetetlenségi bizottság szavazata és eljárása alaki szempontból is teljesen kifogástalan. Mert az ellenzéknek az az érve, hogy a házszabály illető paragrafusa szerint nem a szavazó, hanem a bizottsági ülésen jelenlevő tagok többsége hozhat csak érvényes ítéletet, téves felfogáson alapul. De még ha koncedáljuk is, hogy ez érv helyessége fölött valahogy vitatkozni lehet, ám a többségnek az alapszabályokon alapuló az az argumentuma, hogy az elnök csakis szavazategyenlőség esetén élhet szavazati jogával, viszont kizár minden kétséget.

De hát fordítsuk meg a Polónyiokoskodását s vessük fel azt a kérdést: vajjon az elnöki jogkörre olyannyira féltékeny ellenzéknek mi lett volna az álláspontja az esetre, ha az összeférhetetlenségi bizottság ülésén 4 bizottsági tag szavaz az inkompatibilitás mellett s csak három (persze mindhármán kormánypártiak) az összeférhetetlenség ellen, Rudnyánszky kép-

TÁRCZA.

A férj.

Ott ültek mind a hárman az állomásfőnök szobájában: Csermegi Zoltán, a főnök, Giza, a neje, meg vendégük Kürti Sándor, ki most bucsuzóban volt.

Kürti Sándor gyermekkorától Zoltánnak intim barátja volt. Később az élet körlehetlen viszonyai elválasztották őket; az egyik Budapesten maradt kis hivatalában, míg a másik, a vasuti tiszt, hol itt, hol ott, néhány hónapra vagy évre ült a fel sátorfáját. De baráti érzelmek azért nem haltak ki szíveikből, sőt nem is gyöngültek; ha Zoltán egy-két napra felkerült a fővárosba, nem mulasztotta el Sándort felkeresni és vele tölteni szabad óráit. Alig, hogy véglegesítették, nőt vett egy szegényt leányt, kit ismert Sándor is. Amióta saját helye volt, folyton nógatta Sándort, látogassa már meg s töltsé nála a vidéken azt a néhány heti szabadságot, melyben a bankja évenként részesítette. Mégis öt év múlt el, míg Sándor egy szép nyári estén, Sz.-ben leszállt a vonatról s három hétre beköltözött Csermegiékhez.

Ez volt aztán a meglepetés? Zoltán majd magánkívül volt örömeiben; osztozott ebben neje is, kit Sándor néma tisztelettel, kézesókkal köszöntött.

Most, hogy a bucsu perczében együtt ültek a hivatalos szobájában, melynek falát menetrendek és tabellák borítottak, az asszony elmélázott: Milyen

gyorsan múlt el ez a három hét! És milyen boldog volt ez idő alatt. Pedig nem történt közöttük semmi, éppen semmi. Talán nem is beszéltek egymással többet vagy barátságosabban, mint tették volna, ha szívükben idegennek érezték volna magukat. Ámbár Sándor sejtette, hogy Gizusnak ő volt az ideálja és a nő is érezte, hogy a férfi megbocsátotta neki, miért engedett szülei akarátának s kettőjük közül ahhoz ment nőül, aki korábban megkérhette, mert korábban volt biztos jövedelmező állása. A szegény fiatal nő meglakolt gyöngöségeért, mert Zoltán, a férje, egész más ember volt, mint Zoltán az udvarló. Nem, mintha nem szerette volna nejét, s nem halmozta volna el gyakran szeretetével, gyöngédségével. De ezek csak rövid derült pillanatai voltak a hosszú napoknak, mikor Zoltán tulságba vitt pedantériájával és durva szólásmódjával szinte agyonkinozta nejét, ki pedig mióta gyermekágyában testileg teljesen megtört, nagy kiméletet igényelt. A nő összehasonlította a két férfit és ez összehasonlítás sok tekintetben férje hátrányára ütött ki, bár Zoltán modora vendégük jelenléte óta mintegy javult.

Sándor az egész idő alatt hallgatag volt és szomorú, s lehetőleg kitért az elől, hogy Gizussal egyedül maradjon. Pedig ez nem volt könnyű dolog, mert épen Zoltán volt az, ki, ha hivatala nem engedte, hogy vendégével foglalkozzék, nejeire bízta mulattatását. Zoltán észrevette, hogy barátját nyomja valami bánat, de hiába fürkészett, hogy vajjon mi az, hiába ajánlotta fel segítségét, ha netán pénzzel lehetne azt eligazítani. Sándor mindig kitérően felelt, hogy nincs semmi baja, s hogy nem változott semmiben.

Végre elmúlt a három hét és Sándor utraké-

szen ült a házastársak közt az állomásfőnök hivatalszobájában. A szolgál bejött a kézi podgyászért, hogy bevigye a kupéba. Mert a személyvonat, mely Sándort a fővárosba viszi, már berobog az állomásra, csak bevárja a szemközt jövő gyorsvonalat, hogy annak érkezése után rögtön induljon. A fiatal ember szintén felkel és bucsuzni akar.

— Kár oly nagyon sietned, mondja Zoltán, a gyorsvonalat nyolcz perczekkel késik. Csak nem fogod ez időt egyedül tölteni a kupéban?

Sándor újra leül, szinte kedvetlenül, hogy még tovább kell időznie, míg Gizus a férje szavait hálás pillantással fogadja. Zoltánt e pillantás meglepi s mindhármán szótlanul töltik az időt. Mintha valami fojtó érzelm visszatartaná a szavakat. Így maradnak, míg ott kinn megcsendül a jelzés, hogy a vonat néhány percz múlva elhagyja az állomást. Sándor hirtelen felkel, megszorítja a házastársak kezét és indul a kocsira fel. Azonban Csermegiék nem ugyakarlak ereszteni vendégüket. Követik őt a vonathoz, hol Zoltán előbb a kalauznak a lelkére köti, hogy gondoskodjék barátja kényelméről. Aztán ő maga felszáll a kocsiba, hogy még utoljára bucsuzzék Sándortól, őt megölelte és megcsókolta. Sándor engedi, de viszonzásából hiányzik az érzés melege, lélek telradása. Mintha Zoltán valami szobrot ölelt volna.

Hallatszik a második cseppet. Zoltán leszáll és a kocsira előtt látja nejét, ki sápadtan, felindultan irányítja szemét a vagon ablakára, mely mögött Sándor alakja még látható. A férj hirtelen hozzálép és különös sejtélem támad lelkében. Durván megfogja kezénél a nőt és akkor észrevesz két, nagy

viselő pedig, hogy mi is az ellenzéki példára hivatkozunk, tulzott pártbuzgalomból, mint elnök, a három tagból álló szabadelvűpárti kisebbséggel szavazott volna.

Az ő szavazatával együtt most már természetesen a négy ellenzéki szavazattal szemben ugyancsak négy kormánypárti szavazat jutott volna kifejezésre.

Ám nem-e teljesen bizonyos, hogy ebben az esetben aztán az ellenzék nem a 127., hanem a 129-ik paragrafusra hivatkozott volna? S nem-e valóságos jog-sérelemnek deklarálta volna azt, hogy az elnök a házszabályok egyenes és világos határozmányai dacára élt szavazati jogával, csak azért, hogy az ellenzékét majorizálja. Nagyon sajnáljuk, hogy a szabadelvű párti szónokok teljesen figyelmen kívül hagyták ezt a szempontot, pedig kétségtelen, hogy ez képezi az egész vita kriteriumát.

A vita lefolyásával egyébként teljesen meg lehetünk elégedve, mert egyrészt ez a vita világította meg teljességgel az ellenzéki taktika rejtettebb czéljait, másrészt pedig intelmül szolgált Andrassy Tivadar-nak és a szabadelvű tábor mindazon nem-esen gondolkodó férfainak, akik a párt-régimben az erkölcsi szempontokat teljes diadalra akarták juttatni, hogy az akezió keresztülvitele tekintetében mindenkor és mindenben Bánffy Dezsővel karöltve kell eljárniok, nemcsak ezért, mert ez időszerint ő a leghivatottabb vezére a szabadelvű pártnak, de azért is, mert ő tud legjobban elbánni az ellenzékkel, a melynek fondorlatai sohasem hozzák őt zavarba.

Az is igaz, hogy az ellenzék nem igen szokta őt dicsérettel elhalmozni, de annyi nagy és pozitív sikerére támaszkodva, bizvást lemondhat erről a dicsőségről.

P. Sz.

Politikai hírek.

Az összeférhetlenségi törvény.

Budapest, április 6. A szabadelvű párt tegnapi értekezletén Bánffy Dezső br. bejelentette, hogy javasolni fogja a képviselőháznak egy 11 tagú bizottság

kiküldését, amelynek feladata lesz az összeférhetlenségi törvény revízióját elvégezni. A revízió czélja, hogy a végrehajthatatlan törvény sérelmes intézményei megváltoztassanak és hogy vége vessék annak az indokolatlan hajszának, melyet az ellenzék egy része a szabadelvű párt annyi kitűnő tagja ellen indított. (Általános, zajos helyeslés.) A miniszterelnök a javaslatot a házban pénteken fogja előterjeszteni.

A kvóta-bizottság.

Budapest, ápril 6. A kvótabizottság alakuló gyűlést tartott, melyen gr. Apponyi kivételével a bizottság összes tagjai megjelentek. A kormány részéről br. Bánffy miniszterelnök és Lukács pénzügyminiszter voltak jelen. Elnökké Széll Kálmán, előadóvá Falk Miksa választott meg egyhangulag. Az elnök és az előadó megköszönték megválasztásukat, mire az ülést véget ért.

A sajtó szabadsága.

Budapest, ápr. 6. Az igazságügyi bizottság ülésén Erdély miniszter kijelentette, hogy elejti a sajtótörvény 35-ik szakaszát, tekintettel az előidézett nagy izgalmakra. Így aztán reméli, hogy a javaslat egészében akadálytalanul elfogadjatik. (Általános élénk tetszés.)

Rejtett czélok.

Mióta az összeférhetlenségi törvényt Deák Ferencz közreműködésével megalkották, az még soha sem adott okot oly éles polémiára a sajtóban és oly gyanúsító támadásokra a képviselőházban, mint napjainkban. A pártok elvi alapon álltak egymással szemben és okok s tárgyalagos bizonyítékok által iparkodtak egymást kapazítani és meggyőzni. Tiszta személyi ténnyel nem vitték át a politikát és csak legvégső gyöngeségében, nyomorúságos lételeért való aggodalmában vállalkozott egyik-másik frakciója a képviselőháznak arra, hogy személyes ténnyel hurcolta át leghevesebb támadásait annak bizonyítása végett, hogy ıme még létezik és hogy neki semmi eszköz sem elég rossz arra, hogy rátkmálja az országra kétes szolgálatait, melyektől azonban a magyar nemzet már megundorodott.

A politikai meggyőzés fegyvereivel és bizonyítékokkal nem tudták megközelíteni a köteleességtudó Bánffy-kabinetet, a parlamenti műszörnyűkedéseknek és műviharoknak meg csak annyi sikerük lett, hogy a szabadelvű párt mind szilárdabb és tömörebbé formálódott, akár a vas a súlyos kalapácsütések alatt. A nemzeti rekriminációknak, az erőszakos választások felett való kesergéseknek, a kormánynak a kiegyezési tárgyalások körül való „könnyelmű” eljárása miatt előlegezett ellenzéki vádakkal nem lett foganatjuk, oly támadások után kellett tehát látni, melyek a miniszterelnök személyének szóljanak és a kormánypárt megsebezhetetlen tömörsége ellen vannak irányozva. Megkísérelték minden áron szakadást előidézni a szabadelvű pártban és nem ijedtek vissza a legmegvetendőbb eszközöktől sem.

Hogy ehez a rejtett és óvatosan eltitkolt czélhoz közelebb jöhessen valamely uton, a Bánffy személye ellen intézett támadások eszközére vetette magát az ellenzék és legelőször is a legméltatlanabb módon felfűta a levéllyegyet, amely azonban a megbotránkozás egész viharát idézte elő minden bolátásos és őszinte politikus részéről.

Ezután az 1875. óta pihenő összeférhetlenségi törvénnyel hozakodtak elő, hogy azt használják ki támadásokra a kabinot és a kormánypárt ellen. Hogy mik azok az indokok, amiért az ellenzék e törvény szakaszaival most áll elő, holott az már a korábbi kormányok alatt is érvényben volt, az abból a körülményből látható, hogy báró Bánffy miniszterelnök egész kormányzása alatt egyetlenegy gyöngye, vagy megsebezhető oldalt sem mutatott és az ellenzék napról-napra fakedőzösebb lett, a harcra a meggyőződés és a szellem fegyvereivel tovább folytatni nem tudta, bosszúságában és gyalogságában a gyanúsítás fegyvereihez kellett folyamodnia.

A Bánffy és a szabadelvűpárt ellen intézett támadások eddig is eltévesztették hatásukat, jövőre sem fogják a legesekélyebb kárt sem okozni, — írja fejtegetései további folyamán a „Pester Correspondenz”, — mert a helyzetnek minden belátásos bírálója kell hogy megértse, hogy az ország nagy intelligenciáját nem szabad kizárni a nemzetgazdasági

tevékenységből és hogy magyar képviselőknél valódi összeférhetlenségről még a legszigorubb megítélés mellett sem lehet szó. Minden képviselő maga van hivatva konstatálni, vajjon magán működése összeférhetlen-e képviselői mandátumával. A szigorú Németség, hol e tekintetben a legérzékenyebb felfogás uralkodik, megengedi hivatalnokainak és birodalmi tanácsosainak a közreműködést közgazdasági intézetek igazgatóságaiban és szinte nevetséges gyöngeség lenne, ha nálunk szigorubb szokások, szigorubb felfogások uralkodnának. Csak azt sajnáljuk, hogy volt néhány magyar képviselő, akik, hogy az ellenzéki üvöltéstől szabaduljanak, elég gyengék voltak, hogy eddig rég idők óta összeférőnek tartott állásaikat letették s e gyenge és mindenesetre nem elég jól meggondolt eljárásuk által az ellenzék rohamainak bizonyos látszólagos, de alaptalan komolyságot tulajdonítottak és felültek a czéda nagyszájuknak. Kik azok az ellenzéki képviselők, akik lemondtak magán állásaikról? Vagy az összeférhetlenségi törvény csak a megtámadottakra nézve érvényes, a támadókra nem? Bizony, majdnem ugyan.

Maig nem sikerült az ellenzéknek báró Bánffy miniszterelnököt, politikai főlnye és hazafias érintetlenségénél fogva, falhoz szorítani. Ez a manőver sem fog mást, mint szerzőinek megvetésre méltó szándékát, szem elé állítani és a szabadelvű pártot a belőle eredő kormányval csak még megerősítettebbé, erősebbé és ezültudatosabbá teszi.

A heczcz, mint valami gonosz varázslat, el fog mulni, de annak titkos czéljai megérdemlik, hogy oda-szegezzük őket.

A sepsi-szentgyörgy-esikszeredai vasut megnyitása.

Sepsi-Szentgyörgy, ápr. 5.

Örömmünnepszámba ment a sepsi-szentgyörgy-esikszeredai vasut megnyitása.

Báró Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter, Josipovics Imre horvát miniszterrel, Lukács Béla v. b. t. t. volt miniszterrel, Vöröss László államtitkárral és előkelő kísérettel jöttek el a Székelyföld ünnepeinek fényét emelni. Kíséretében voltak: Ludvig Gyula m. á. v. elnök-igazgató, Enyedi Arthur, Székely György, Bódi László, Sándor József, Weisz Berthold, Neumann Ármán, Benke, Gyula, Beksics Gusztáv, Bessenyei Ferencz, Pap Sámuel, Hegedüs Béla, Purgly Sándor, Györfly Gyula, Lázár Menyherth, Gajári Ödön, Beöthy Algernon, Melezer Géza-Pap Géza és Nagy Mihály orsz. képviselők. Max János igazg., Sánthay Sándor üzletvezető, Pollák Lajos, Fendt Ottó főellenőr, Krenner Vilmos, Robicsék Sándor, Barthos Andor min. s. titk. Braun Gyula, Linczer Ármán és Linczer Béla vállalkozók, Tauszig B. Hugó a marosvásárhelyi iparkamara elnöke. Procopius Béla min. s. fogalmazó, Felszeghy Ferencz iparfelügyelő és Mautuano Rezső min. s. fogalmazó.

Háromszékvármegye közönsége Gábor Péter alispánnal és Vajna Miklós sepsi-járási főszolgabíróval élén nagyszámu küldöttséggel képviseltette magát Uzon állomáson, a megye területének első állomásán.

Gyönyörűen díszített pályaudvar várta az érkező vonatot, diszkapu előtt az uzoni önkéntes tűzoltó egyesület állott sorfalat.

A minisztert Gábor Péter alispán a következő beszéddel fogadta:

Nagyméltósági Miniszter ur!

Kegyelmes Uram!

Mély tisztelettel és hazafias hódolattal üdvözlöm Nagyméltóságodat és fényes kíséretét. Háromszékvármegye törvényhatóságának közönsége nevében.

Isten hozta Nagyméltóságokat bérczes kis hazánk ölében és fogadják azon áldozatért, melyet a székely vasutak megnyitása alkalmából annak ünnepe emelésére személyes megjelenésük által meghoztak, szívból eredt hálás köszönetünk. Mert nemcsak a Miniszter ur, a székely vasutak ünnepélyes megnyitásától eltekintve, reánk nézve emlékeztetésé vált azon tények, hogy körünkben megjelenni kegyeskedtek és ezt azért tartjuk nagy jelentőségűnek, mert megjelenésükben biztosítékát látjuk an-

nak, hogy a nagy anyahaza, annak kormánya, törvényhozási tagjai kezdenek foglalkozni az u. n. székelly kérdéssel. Érttem ez alatt azon közgazdasági és kulturális mozgalmat, melyet a Székelyföld képviselői népünk megmentése érdekében megindítani jónak láttak.

Hálás szívvel emlékezem meg ugyanazon szabású tényekről, melyeket a magas kormány és éppen a Nagyméltóságod vezetése alatti kereskedelmi minisztérium a Székelyföld, nevezetesen vármegyénk közgazdasági fejlődése érdekében eddig is létesített. A székely szövetség országos támogatása, ipari és kereskedelmi vállalatok létesítése, a brassy-bármészéki vasút kiépítésének segélyezése, székely iparosok alkalmazása, iparos tanoncok kiképzése, nőipariskolák fentartása, kisiparosaink versenyképessége, fejlesztése stb. mindannyian közlekedelmi emporiumaitól távol fekvésünk mindannyian és együttesen oly nehézkessé teszik az élet küzdelmeit, hogy ezek következtében igen tekintélyes azon lakóink száma, kik kenyérkereset végett évről-évre külföldre vándorolni kénytelenek.

A természet egyéb kincseit kiaknázni képtelenek vagyunk. Távol vagyunk az ország szívtől és viszonyaink a nagy világ előtt ismeretlenek valának. Nekünk pedig szükségünk van arra, hogy a nagy magyar haza azt is tudja meg, mikép a székely nép, mely másfélszáz éven át hazáját megtartotta, török-tatár és más ellenségtől megvédette és a szabadságharcban nagyban hozzájárult, hogy a magyar fegyvereknek becsületet szerezzen, nem csak a kardforgatáshoz, nem csak az éke szarva tartásához ért, hanem érteke van, fogékonysága mindazokhoz, melyek egy népet a kultúra fejlődésében fenntarthatnak.

S hogy ezt személyesen meglátni, erről személyesen meggyőződni Nagyméltóságod és fényes kísérete eljött hozzánk, teszi ünnepélyessé e napot s ezért üdvözlöm ismételtén Nagyméltóságodat vármegyénk területére történt érkezésekor.

Isten hozta önöket és az Isten tartsa is meg szeretett hazánk boldogságára!

B. Dániel Ernő, miniszter a fogadtatást megköszönve, utalt a vasút fontosságára s éljenések között folytatta útját Kilyén megálló helyen keresztül.

Sepsi Szentgyörgyre.

A vármegye székhelyének pályaudvara pompás látványt nyújtott. Lobogók, vasúti jelvények, díszkapu mellett a gyönyörű hölgyközönség volt a legszebb dísz a terjedelmes állomásnak, mely alatt a városnak változatos szép képe terül el. Potsa József v. b. t. t. Háromszékvármegye főispánjával élén a vármegye és város intelligenciája jelent meg az ünnepi fogadtatásra. A polgárság, zászlóik alatt az ipartestületek képeztek sorfalat a felvételi épület előtt s az önkéntes tüzoltók Benedek János kir. közbiztos főparancsnok vezetése alatt tisztelegve, zenekaruk pedig a Rákóczi-indulóval fogadta a díszkapu alatt berobogó vonatot.

(Vége köv.)

„Iparos tanoncoktatás Háromszékmegyében“

(Végválasz HidvéGINEK)

A mit az iparos tanonciskola tanítótestülete nevében irtam, az nem volt egyéb, mint egy minden alap nélkül megtámadott tanítótestület ügybuzgó és lelkiismeret telvékenységével s társadalmi illő magatartásával szemben kifejezett gyanúsításnak, munkássága eredménye igaztalan minősítésének komoly és férfias visszautasítása. Hogy ez gorombaság volna, azt még Hidvégi sem hiszi, nem hiheti s csak azért nevezi gorombaságnak, hogy sértő és gyanúsító cikkéről elterelve a figyelmet, kegyesebb bírása legyen a közvélemény.

Nem kutattuk, nem voltunk rá kíváncsi, hogy ki Hidvégi, mert nem a személyével, hanem a tulajdól eredt és általa közreadott cikksorozat állításával foglalkoztunk. Most sem kutatjuk, hogy ki

ő és hol van hazája. Csak annak kijelentésére szorítkozunk, hogy ha igaz az, „hogy egyike azoknak, kik nagyrabecsüléssel vannak a tanítók iránt és kik a tanítók úgy iskolai, mint társadalmi téren tett fáradozásait első helyen, első sorban támogatják“, úgy gondolatait ily alakban fejezze ki, mert elfogadott igazság ama közmondás, hogy: „az irány az ember“.

Az oly támogatásból nem kérünk, mint a milyenről cikkelye tanuskodik.

Hogy bántani tanítótestületünket nem volt szándékában, szívesen vesszük tudomásul, de hogy a cikkelyében foglalt több irányú gyanúsításával akarata ellenére is megette, az bizonyos. Ezt pedig sem HidvéGINEK, sem másnak, sem most, sem ezután el nem tűjük. Annyi önértékünk van, s ez önértékét a becsületes munkának tudata adja meg.

Fogadjon el tehát tanácsul, hogy ha még ir, írjon világosan, szabatosan, következetesen, hogy ne adjon félreértésre okot. Ha hibákat tapasztal és nem csak gondol; ha valamit tud és nem csak gyanít, akkor írja meg nyíltan, nevezze meg az illetőket, ne csak általánosságban, de felismerhető éles vonatkozással. Így nem javít, de ront; nem használ, csak sért.

Mi szívvel-lélekkel törekszünk az iparos-osztály értelmi színvonalát emelni, az inasokban az önértékét fokozni, a pályájuk iránti hivatás-érzetet fejleszteni, de a különböző kasztok kínai falait lerombolni nem tudjuk. Ez létezett a világ kezdete óta, s meg sem fog bizonyára szűnni soha. Valamint az egy akol és egy pásztor csak a kegyes óhajások közé tartozik, úgy a kasztok megszűnésének ügye is a jövő század regényébe való.

Mi odaadással törekszünk, hogy a kellő műveltség elsajátítása által az iparosok a társadalom minden osztálya részéről a méltán várható tiszteletben részesüljenek, de ezélünk elérésére okvetlenül szükséges:

a) hogy az olyan cikkek, a milyent közelebből HidvéGINEK látott az olvasó közönségnek feltalálni, ne lássanak napvilágot. Ha nem használhat, legalább ne ártson;

b) szükséges, hogy az iparos osztály részéről az iparosiskola iránti közönyt érdeklődés, a tapasztalt hidegséget melegség, a bénító ellenszenvet jó akarat, az akadályok gördítését támogatás és pártolás váltsa fel.

Ezzel ez ügyet befejeztük.

A tanítótestület nevében:

K.-Vásárhely, 1897. ápr. 6-án.

M. Székely János,
ip. t. isk. igazgató.

Ujdonságok.

— **Időjárásunk** esőssé vált. A hőmérő higanja leesett; hanem az időjelző intézet által kilátásba helyezett éjjeli fagy eddig nem következett be. A beállott esős idő miatt a vegetáció rohamos fejlődésnek indult.

— **A sorozó bizottság**, mely mult szerdán kezdte meg Kézdi-Vásárhelyt működését, a következő tagokból áll: Polgári elnök Gábor Péter alispán; polgári orvos Dr. Antal Mihály megyei főorvos. A sorhad részéről Csernokrák őrnagy, Dr. Kreutzer, ezredorvos, Gyárfás főhadnagy; a honvédség részéről Petsics Béla őrnagy, Bruckner ezredorvos, Kovács József hadnagy.

— **Anyakönyvi statisztika.** A kézdi vásárhelyi anyakönyvi kerületben mult március havában született 13 egyén, meghalt 16 egyén. Házasság 3 kötött. Az első évnegyedben a születések száma 38, a halálozásoké 41. Házasság kötött 12 esetben.

— **Honvédség köréből.** A brassói 24. honv. gyalogezredben Dánfy alezredes nyugalomba helyezte. Ezen alkalommal az ezredesi rangot kapta.

— **Sorozás.** K.-Vásárhelyt az ujonczozás f. hó 7-én tartott meg következő eredménnyel: Kiíratott az I. korosztályból 49, a II. korosztályból 28, a III. korosztályból 13. Idegen illetőségű egyén előállított 10. Ebből besoroztatott a sorhadhoz 29. Idegen illetőségű 4.

— **Halálozás.** Zágoni Bartha Ferencné született Jákó Anna urnő hosszas, kínos szenvedés után meghalt. Csak nem régebben állott ki a budapesti klinikán egy súlyos operációt s midőn szerető családja a javulást remélte, a halál váratlanul bekövetkezett.

Az elhalt urnő, ki mint nő és anya fényes erényekkel ékeskedett, — kipótolhatlan őrthagyott családjában. Béke és áldás poraira!

— **A helybeli kereskedő-íffak társulatának** második felolvasó estélye, folyó hó harmadikán tartott meg a kör helyiségében, szép számú érdeklődő közönség előtt. A műsor első pontját Török Andor ügyvédjelölt felolvasása képezte a „Székely közgazdasági viszonyokról“ értekezvén oly behatóan és kiváló szakértelemről tanuskodó mély tudással, minőt ritkán van alkalma közönségnek hallani. Sietett is mindenki zajos tapsokban elismerésének és köszönetének kifejezést adni. Másodiknak következett Sebők József, a régi körművelődési egyesület kitűnő tagjának művészi gordonka játéka, zenekísérettel. A jó hatást szült darabot a közönség két ízben is megújraztatta, ezáltal akarván szereplővel szemben háláját leróni. Végül a tárgysorozatot Kádbó Ferenc társulati tag szép és hatásos szavallata fejezte be, melyet szintén hatalmas taps kísért. Kötelességmulasztás volna dicsérettel nem adózni a fiatal működőnek, ki első fellépésével is oly szép sikert aratott. Csak előre!

— **Hirtelen halál.** Dávid Samu, zágoni jó módú gazda, szombatn meg — eltelve jó reményekkel, szorgalmasan szántogatott a mezőn. Azon este kőzfőgőre volt hivatalos, hol a legderültebb kedélyhangulatban töltötte idejét a késő éjjeli órákig. — Vasárnap reggel, mint aki még hosszú életet ígér magának, jó kedvvel kelt fel, s elvégezte dolgait a gazdaság körül. Miután azzal készen volt, mint meghívott elment reggelire a lányosházhoz, hol azelőtt este töltötte idejét. De alig falt egyet, midőn tréfásan azt jegyzé meg: „ne-ne, még megérem, hogy a falomat nem brom lenyelni; ilyen sem történt velem az életben!“ — s a következő perczben ezen kiáltással: „temessetek el tisztességesen!“ — holtan fordult le a székéről. Szívszólhűdés érte. — Temetése a hó 6-án volt, nagy részvét mellett.

— **Tűz általi halál.** Kovácsnán, a mult pénteken, egy 7 éves kis lány a takaréktűzhely felső nyílásán át forgácsot dobált be azon ezélből, hogy a tűz jobban égjen. Szülői — állítólag — nem voltak honn. A kiesapódó láng belekapott ruhácskájába, melytől az meggyuladt. — Az égő lányka erre kiszaladt a házból, hogy a közeli patak vizében kioltsa égő ruháját, de — mint mondják — odáig nem jutott el. — Félrehuzulva a fűszerben kapta meg elterülve. Az égési sebekbe másnap, elképzelhető kinok között, meghalt. Hétfőn temették el.

— **A közönség figyelmebe.** A tavasz nyílásával, midőn mindenki siet magzükségletét beszerezni, mint a megelőző években tettük, úgy most sem mulasztjuk el a közönség figyelmét felhívni a Mauthner Ödön magkereskedésére, mely egyedül képe a olesó, feltétlenül csiraképes, dus virányt hozó virág- és veteménymagvakat szolgáltatni. Több évi saját tapasztalatainkból indulva ki, jó lélekkel ajánljuk ezen cézget mindenkinek.

Nyilttér*.)

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomosillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közönségnél, oszánál, tagzsargatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyártója Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazl. népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban kapható van; főkártya: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyezs üveget „Horgony“ védjeggyel és Richter cégjegyzés nélkül nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

*.) E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a szerk.

HIRDETÉSEK.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában
Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 ftól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlitott faszékek és függőnytartók, tükrök, tolelt-asztalok, lőszőr és tengerifü matrácok, és sodronyágbetétek galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 ft. Összehajtható vas-ágyak 23 rugós matráczezel.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.
(23 100—100)

Van szerencsém úgy a helybeli mint a vidéki t. közönség becses tudomására hozni, hogy Kézdi-Vásárhely város tkt. tanácsától a szesz raktárból viszszaamaradtott nagymennyiségű

COGNACOT

megvettem, s azt a mai naptól kezdve mélyen leszállított olcsó áron árusítom el.

Egyben bátor vagyok becses figyelmébe ajánlani friss fűszer, kiváló finom hengeralmi liszt, szesz, likőr és vegyes áruimat.

Becsés párfogást kér kiváló tisztelettel:

Vargha Vilmos.

Sz. 316

1897.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Martonfalva község határterületén a vadászati jog 1897. évi május 11-én d. e. 8 órakor a község-házánál tartandó nyilvános árverésen 1897. évi augusztus 1-től 1903. év július 31-ig terjedő időre haszonbérbe fog adatni. Az árverezési feltételek a körjegyzői irodán a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kikiáltási ár 5 ftban van megállapítva.
Martonfalván, 1897. évi április 6-án.

Veres Péter,
kijegyző.

1—1

A brassói portland cement-gyár

ajánlja legkitünőbb

* PORTLAND CZEMENTJÉT *

felelősség mellett folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kézdi-Vásárhelyt kapható: K. Császár József urnál, S.-Szent-Györgyön: Ferencz Jajos és Császár Gyula uraknál.

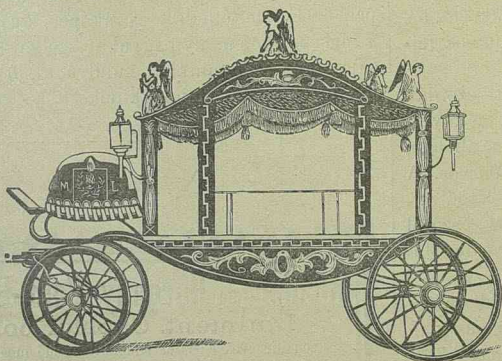
22 10—48

HIRDETÉSEK

e lap kiadóhivatalában

felvételnek.

Uj temetkezési intézet!

DÁVID ANTAL

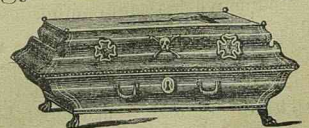
diszes berendezésű temetkezési vállalata az, hol a nagy-érdemű közönség a szükséges halotti kellékeket minden rangosztályhoz illően, a legdusabb választékban találja meg. Szemfedelek, halottiöltözékek, művirág- és gyöngykoszorúk, fenyő- és tölgyfa (esere) koporsók legolcsóbb árban, érc koporsók gyári árjegyzék szerint lesznek felszámítva.

Diszesen kiállított üveges és egészen gyászos hintóim a temetkezések bármely fényének, pompájának megfelelnek; diszkocsimért is a legmérsékeltebb árt számítom fel, míg a teljes gyászokcsita nálam vásároló közönségnek díjtalanul bocsátom rendelkezésére.

Az itten felsoroltakról meggyőződést szerezhet magának a nagyérdemű közönség, s midőn becses párfogását remélem, vagyok kiváló tisztelettel:

Vasár- és ünnep napokon valamint bolt-zárás után lakásomon
(Zsindely-piacz) állok a t. közönség rendelkezésére.

DÁVID ANTAL.

Nagy raktár érc- és fakoporsókban.

A legszolidabb árak!

Ny. Ifj. Jancsó Mózesnél K.-Vásárhelyen